

แบบรายงานข้อมูลองค์ความรู้จากการถอดบทเรียน (Lesson Leamed) วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice
ที่มีความสำคัญสะท้อนภารกิจหลักของหน่วยงาน

หน่วยงาน : วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย

เรื่อง : โครงการ TO BE NUMBER ONE

๑. ที่มา/ความสำคัญ/ความสอดคล้องกับนโยบาย

“ยาเสพติด” ปัญหาสำคัญระดับชาติที่รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะปัญหา ยาเสพติดที่มีการระบาดในทุกพื้นที่ของประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกขณะ ส่งผลกระทบต่อ การพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านการเมืองและความมั่นคงของประเทศ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดีทรงมีความห่วงใยต่อประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มขนาดใหญ่เพราะมีจำนวนถึง ๒๑ ล้านคน และเป็นกลุ่มที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อ การพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังถือเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดสูง เนื่องจากเป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้ในสิ่ง ต่างๆ แต่ยังขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีพอ รวมทั้งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ จึงทรงพระ กรุณาธิคุณรับเป็นองค์ประธานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งปัจจุบันได้ใช้ชื่อเพื่อให้ง่ายต่อ การรณรงค์ว่าโครงการ TO BE NUMBER ONE เพื่อรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในประเทศ ให้ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือและรวมพลังจากภาครัฐและเอกชนกระตุ้นและ ปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติ ให้มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักว่าการที่จะเอาชนะปัญหายาเสพติดมิใช่หน้าที่ ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกคนในชาติจะร่วมแรง ร่วมใจกันเป็นพลังของแผ่นดินที่จะ ต่อสู้และเอาชนะปัญหายาเสพติดให้ได้โดยเร็ว

วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย จัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อสนองพระดำริของทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี องค์ประธานโครงการ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย โดยมีองค์ประกอบในการดำเนินงานของชมรม TO BE NUMBER ONE ตามหลัก ๓ ก. และ ๓ ย. จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้จัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ ให้กับเพื่อนนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย และได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อ รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของนักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาให้มี ความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักว่าการที่จะเอาชนะปัญหายาเสพติดมิใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใด องค์กรหนึ่ง แต่ทุกคนในชาติจะร่วมแรงร่วมใจกันเป็นพลังของแผ่นดิน จึงจะเอาชนะยาเสพติดได้

๒. กระบวนการทำงาน

การดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE ยึดวัยรุ่นและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง บนพื้นฐานความเข้าใจ ธรรมชาติ พัฒนาการ ความต้องการ ความสนใจและพฤติกรรมเฉพาะของวัยรุ่น กล่าวคือ ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงชีวิต ระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญยิ่งเพราะมีการเปลี่ยนแปลง อันซับซ้อนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญาและสังคมโดยการทำงานภายใต้ ๓ ยุทธศาสตร์หลัก คือ ๑. การรณรงค์ปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแส นิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ๒. การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน ๓. การสร้าง และพัฒนาเครือข่ายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย “วัยรุ่นและเยาวชนมีกระแส นิยม การเป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด ตลอดจนวัยรุ่นและเยาวชนมีภูมิคุ้มกันทางจิตใจ สามารถดำรงความเข้มแข็งใน การต่อต้านยาเสพติด เพื่อป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด”

๓. กฎหมาย/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์การตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE องค์กรประกอบในการดำเนินงานของชมรม TO BE NUMBER ONE ประกอบด้วย ๓ ก ได้แก่

๑. ก. กรรมการ คณะกรรมการจำนวน ๓ ชุด ประกอบด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาทิมตัมศักดิ์ คณะกรรมการที่ปรึกษา และคณะกรรมการชมรม หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างน้อย ๕ คน เพื่อเป็นกรรมการชมรม ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ กรรมการ และเหรัญญิก และจะต้องมีการประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกันในการจัดทำแผนงาน โครงการ งบประมาณ และกิจกรรมของชมรม อย่างน้อย ๒ ครั้งต่อปี โดยการแบ่ง คณะกรรมการเป็นฝ่าย ประกอบด้วย ฝ่ายจัดหาทุน / ฝ่ายกิจกรรม / ฝ่ายประชาสัมพันธ์ / ฝ่ายรับเรื่องราวร้องทุกข์ / ฝ่ายสอดส่องดูแลและประเมินผล

๒. ก. กองทุน หมายถึง กรรมการและสมาชิกร่วมดำเนินการจัดตั้งกองทุนเพื่อนำเงินรายได้หมุนเวียนใช้จ่าย ในชมรม ซึ่งเป็นแนวทางสู่ความยั่งยืนของชมรม รวมถึงทรัพย์สินของชมรมด้วย ซึ่งหมายถึง สิ่งใดสิ่งหนึ่งดังต่อไปนี้ ๑) เงินซึ่งได้จากการบริจาค การจัดกิจกรรมเพื่อหาทุน หรือได้รับสนับสนุนจากภาครัฐหรือเอกชนต่างๆ ๒) ทรัพย์สิน แหล่งที่มาของกองทุน อาทิเช่น งบประมาณสนับสนุนจากสถานศึกษา / สถานประกอบการ / งบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ และการระดมทุน เช่น ค่าสมัครสมาชิก เงินรางวัลจากการประกวด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่สมาชิก

๓. ก. กิจกรรม หมายถึง “การทำอะไรก็ได้ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น” เป็นสิ่งที่ชมรมจัดขึ้นเพื่อ สมาชิกภายในชมรม การนับจำนวนตามเกณฑ์ชีวิตว่าชมรมดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องให้ครบกิจกรรมทั้งภายใน และภายนอกไม่น้อยกว่า ๓ ครั้ง / ปี ที่สำคัญต้องเป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้สมาชิกใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เกิด ความภาคภูมิใจ และมองเห็นคุณค่าของตนเอง อันเป็นหนทางห่างไกลยาเสพติด รวมทั้งให้โอกาสและสนับสนุนการ คืบคนดีสู่สังคมของสมาชิก “ใครติดยาถ่มมือขึ้น” ดำเนินการตามยุทธศาสตร์หลัก ๓ ยุทธศาสตร์ของโครงการ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การรณรงค์ปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒. การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓. การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔. เทคนิค/เครื่องมือ/นวัตกรรม

ชมรม TO BE NUMBER ONE วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ได้มีการพัฒนาด้านนวัตกรรม จำนวน ๓ นวัตกรรม ประกอบด้วย นวัตกรรมที่ ๑ สุขโหมเดล นวัตกรรมที่ ๒ STVC นวัตกรรมที่ ๓ R-Chee wa Power Network

นวัตกรรมที่ ๑ SUXHO Model โมเดลรณรงค์ปลุกจิตสำนึก การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ การรณรงค์ปลุกจิตสำนึกและสร้างกระแสนิยมที่เอื้อต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด S : Sparkiing จุดประกายความคิด U : Understanding การสร้างกระแสการรับรู้ KH : Know How การถ่ายทอดความรู้ O : Outstanding การยกย่องเชิดชู

ผลลัพธ์ ประโยชน์ภายใน : สมาชิกมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด มีค่านิยม “เป็นหนึ่งโดยไม่พึ่ง ยาเสพติด” ประโยชน์ภายนอก : การสร้างกระแสให้เยาวชนห่างไกลจากยาเสพติด ผลจากการใช้นวัตกรรม : พบว่า มีการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์และทัศนคติของบุคคลภายนอกที่มีต่อเยาวชนอาชีวศึกษา

นวัตกรรมที่ ๒ STVC Model โมเดลพัฒนาสมาชิกแกนนำศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ที่ ๒ การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่เยาวชน S : Structure การสร้างองค์ความรู้ T : Team Work การทำงานเป็นทีม V : Volunteer การพัฒนาจิตอาสา / อาสาสมัคร C : Clearing การแก้ไขปัญหา ผลลัพธ์ ประโยชน์ภายใน : การสร้างสมาชิกแกนนำในการดำเนินงานศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประโยชน์ภายนอก : ใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเสพติดในเยาวชน ผลจากการใช้นวัตกรรม : เยาวชนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ไม่ยุ่งกับยาเสพติด คีนคนดีสู่สังคม

นวัตกรรมที่ ๓ R CHEE WA POWER NETWORK โมเดลการสร้างและพัฒนาเครือข่ายชมรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ที่ ๓ การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด P : Partnership การสร้างความร่วมมือ O : Organize การจัดตั้งและการจัดการ W : Walking Together การเดินไปด้วยกัน E : Effectively การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ R : Raise Up การยกมาตรฐานให้สูงขึ้น

ผลลัพธ์ ประโยชน์ภายใน : สมาชิกได้พัฒนาศักยภาพองค์ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ประโยชน์ภายนอก : การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายในจังหวัดสุโขทัย ผลจากการใช้นวัตกรรม : เครือข่ายชมรม TO BE NUMBER ONE สามารถดำเนินงานตามแนวทาง TO BE NUMBER ONE ได้อย่างถูกต้อง

๕. ผลการดำเนินงาน

๑. นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย และเยาวชนเครือข่าย ได้ใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่ตนถนัด และสามารถ แสดงออกในทางที่ถูก มีความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ไม่ฝักใฝ่ยาเสพติด ปัญหาต่างๆในชุมชนลดลง โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเสี่ยงเมื่อได้ร่วมกิจกรรม จะมีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความรู้สึกรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของคณะ เห็นคุณค่าของตนเอง ตลอดจนนักเรียน นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับภัยของยาเสพติด มีความรู้สามารถป้องกันตัวเอง จากยาเสพติดทำให้ปัญหายาเสพติดในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ลดลง

๒. ปี ๒๕๖๕ ชมรม TO BE NUMBER ONE วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ได้รับพระราชทานถ้วยรางวัล เกียรติยศ ประเภทชมรม TO BE NUMBER ONE ในสถานศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ต้นแบบระดับเงิน ระดับประเทศ และได้เข้ารับประกาศเกียรติคุณจากผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย สถานศึกษาที่มีผลงานดีเด่นด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๖. ปัจจัยความสำเร็จ

๑. การได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ และเอกชน โดยท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ท่านนายแพทย์ สาธารณสุขจังหวัด ท่านนายอำเภอเมืองสุโขทัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองสุโขทัย

๒. การได้รับการสนับสนุนจากคณะผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย ในการเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสมาชิกของชมรม

๓. การมีเครือข่ายในการพัฒนาชมรม TO BE NUMBER ONE ทั้งเครือข่ายในจังหวัด และเครือข่ายต่างจังหวัด

ตลอดจนการจัดอบรมพัฒนาสมาชิกแกนนำ

๔. นักเรียน นักศึกษา เห็นถึงความสำคัญของการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ตลอดจนลด ละ เลิก สิ่งเสพติด

๗. ข้อเสนอแนะ

การดำเนินกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นถึงโทษของยาเสพติด จึงจะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวจำเป็นต้องใช้งบประมาณการจัดกิจกรรม รวมถึงการเข้าร่วมการแข่งขันชมรม TO BE NUMBER ONE ระดับภาค ระดับชาติ และการลงพื้นที่ในการตรวจเยี่ยมของคณะกรรมการระดับประเทศ ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการค่อนข้างสูง จึงเห็นควรที่จะมีหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนดังกล่าว

